

Een extra stap

Rapport

Rapport naar aanleiding van een klacht over de politiechef van de regionale eenheid Noord-Nederland.

Datum: 16 april 2015

Rapportnummer: 2015/076

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat een politieambtenaar van de regionale politie eenheid Noord-Nederland onvoldoende opsporingsinspanningen heeft verricht naar aanleiding van zijn melding dat zijn mobiele telefoon kort daarvoor zou zijn gestolen door een bekende verdachte, die op dat moment nog in de buurt was.

Wat is er gebeurd?

Verzoeker zit op 2 december 2012 in een tankstation een kopje koffie te drinken. Zijn mobiele telefoon ligt op tafel. Op een gegeven moment komt er iemand (W.) binnen met wie hij al langere tijd een privé conflict heeft. De confrontatie tussen verzoeker en W. loopt uit de hand waarbij goederen op de grond vallen. Verzoeker vlucht naar een ruimte achterin het tankstation en de caissière (X) belt direct 112. Even later arriveren er twee politieambtenaren. Zij praten eerst met W. en daarna met verzoeker. Verzoeker zegt tegen de politie dat W. zijn mobiele telefoon heeft gestolen. Politieambtenaar N. vraagt aan W. of hij de telefoon van verzoeker heeft. W. ontkent, waarmee N. genoegen neemt.

Verzoeker diende naar aanleiding van deze gebeurtenis een klacht in bij de politiechef van de politie-eenheid Noord-Nederland. De klachtencommissie van de politie belegde een hoorzitting waarop verzoeker niet verscheen. De commissie adviseerde de klacht niet gegrond te verklaren omdat de afweging van de politie om in de gegeven omstandigheden iemand niet als verdachte aan te merken, geen onjuiste keuze was geweest. De politiechef volgde het advies van de klachtencommissie en achtte de klacht van verzoeker niet gegrond. Omdat verzoeker zich niet met dit oordeel kon verenigen, verzocht hij de Nationale ombudsman om een onderzoek.

Lezing van verzoeker

Verzoeker zag, toen hij na het incident in de verkoopruimte van het tankstation was teruggekomen, dat zijn mobiele telefoon niet meer op de leestafel lag. Volgens verzoeker zou getuige X hebben gezien dat W. verzoekers mobiele telefoon van de tafel had gepakt, onder zijn kleren had gestopt en daar vervolgens, nadat hij door een van de agenten was gesommeerd om naar buiten te gaan, mee naar buiten was gelopen. Volgens verzoeker heeft hij tegen de politieambtenaren gezegd dat zijn mobiele telefoon was weggenomen door W. Verzoeker gaf aan dat politieambtenaar N. daarna aan W. had gevraagd of hij verzoekers telefoon had gepakt. W. ontkende dit. Volgens verzoeker was voor politieambtenaar N. daarmee de kous af. Hij stelde geen andere vragen aan W. en ondernam ook geen actie om te kunnen achterhalen waar de mobiele telefoon was gebleven. Blijkbaar twijfelde N. niet aan het waarheidsgehalte van het antwoord van W. Verzoeker vindt het onterecht dat politieambtenaar N. op dat moment meer geloof hechtte aan de ontkenning van W. dan aan de verklaring van X dat ze had gezien dat de

W. de telefoon van de leestafel had gepakt en daarmee naar buiten was gelopen. Het is toch evident dat een van beiden niet de waarheid spreekt, aldus verzoeker.

Verklaring getuige X.

Getuige X. verklaarde op 3 december 2012 in haar aangifte van bedreiging tegen W en twee andere personen, voor zover van belang voor het onderzoek, dat zij tegen haar schreeuwden. W. zette allerlei goederen van de shop aan de kant waarbij goederen vielen en kapot gingen. W. begon vervolgens als een gek keihard tegen een beveiligde deur te trappen waarachter verzoeker zich bevond. Een oudere man riep: "Die klootzak zit daar en ik wil hem vermoorden." W. gooide een folderunit in de richting van X. (...) Op een gegeven moment arriveerden twee agenten. X. ziet dat W. een telefoon van tafel grist en mee naar buiten neemt.

Tijdens het onderzoek verklaarde getuige X. tegenover een onderzoeker van de Nationale ombudsman voor zover van belang het volgende.

X. had vanachter de kassa gezien dat de mobiele telefoon van verzoeker nog op de tafel lag. Die mensen (*waaronder W.*) hadden de mobiele telefoon meegenomen.

X. verklaarde dat ze tegen de politieambtenaren had gezegd dat zij had gezien dat die mensen (*waaronder W.*) de mobiele telefoon van K. hadden weggenomen. Hierna vroeg de politieambtenaar aan die mensen: "Hebben jullie die telefoon?" Uiteraard namen zij die telefoon zonder toestemming mee dus ze hebben gezegd dat ze hem niet hadden, aldus X.

Volgens X. is het pas mogelijk om één uur na een gebeurtenis de camerabeelden van het tankstation uit te kijken. Dat kan niet eerder. De camera's die in het tankstation hangen filmen niet de tafel waarop de mobiele telefoon van K. lag. X. denkt dan ook niet dat op de camerabeelden zichtbaar zou zijn geweest dat de mobiele telefoon van K. (*door iemand*) werd weggenomen.

Lezing van politieambtenaar N.

N. kreeg een melding dat er een overval zou hebben plaatsgevonden bij een tankstation. Bij de melding werd vermeld dat de daders nog binnen zouden zitten. Eenmaal aangekomen bij het tankstation werd het N. duidelijk dat er geen overval had plaatsgevonden maar dat het ging om een ruzie tussen mensen buiten en een man die nog binnen zat. Buiten het tankstation stonden veel mensen. Nadat N. door X. was binnengelaten, sprak hij met X. die erg geschrokken was. Volgens N. heeft X. wel verteld wie de daders waren maar niet dat zij had gezien dat W. de telefoon van verzoeker had weggenomen.

Vervolgens is N. naar beneden gegaan en heeft daar met verzoeker gesproken. Toen ze weer boven kwamen, gaf verzoeker vrijwel direct aan dat zijn telefoon weg was. N. heeft toen aan verzoeker uitgelegd dat er veel op de grond was gegoooid en dat hij eerst moest kijken of de telefoon toevallig ergens anders lag. N. heeft tussentijds aan W. gevraagd of hij verzoekers telefoon had. W. antwoordde daarop dat hij de telefoon niet had. N. heeft aan verzoeker uitgelegd dat er niet voldoende feiten en omstandigheden waren om W. als verdachte te kunnen aanmerken en in dat kader te fouilleren.

Volgens politieambtenaar N. is er, gelet op het herstel van de (openbare) orde ter plaatse en het scheppen van een veilige situatie voor met name verzoeker, actief door hen opgetreden om dit te kunnen bewerkstelligen. Het verhoor van getuigen vooraf of achteraf was daarom op dat moment niet aan de orde gelet op de tumultueuze situatie waarin zij terecht kwamen. N. merkt op dat zij alleen ter plaatse hebben opgetreden en niet nadien betrokken waren bij het opnemen van de aangifte van diefstal van de mobiele telefoon van verzoeker. N. heeft wel een dag later van de caissière X een aangifte van bedreiging door W. opgenomen die betrekking had op de gebeurtenissen in het tankstation. Deze aangifte is vervolgens in behandeling genomen door het crimeteam van de politie Veendam. Verdachte W. heeft later bij dit crimeteam een verklaring afgelegd.

Lezing van politieambtenaar B.

B. was naar aanleiding van de overvalmelding samen met haar collega N. ter plaatse gekomen. B. hoorde van verzoeker dat zijn mobiele telefoon was weggenomen uit het tankstation. Volgens B. waren er geen feiten of omstandigheden om iemand als verdachte aan te merken. Om die reden was er niet gefouilleerd.

Standpunt van de politiechef

De politiechef bleef bij zijn eerder ingenomen standpunt en achtte de klacht van verzoeker dan ook niet gegrond. Volgens de politiechef is er destijds blijkbaar sprake geweest van een hectische situatie. De politiechef merkt op dat er goederen op de grond van het tankstation verspreid lagen. De politiechef is van oordeel dat de afweging van de politieambtenaren N. en B. om in de gegeven omstandigheden iemand (W.) niet onmiddellijk als verdachte aan te merken, geen onjuiste keuze is geweest.

Beoordeling van de klacht

Het vereiste van goede voorbereiding houdt in dat de overheid alle informatie verzamelt die van belang is voor het nemen van een weloverwogen beslissing. Dit vereiste brengt met zich mee dat politieambtenaren enige opsporingshandelingen verrichten die een aanvankelijk zwakke verdenking kunnen opplussen.

De Nationale ombudsman begrijpt dat er op het moment waarop politieambtenaar N. van verzoeker te horen kreeg dat zijn mobiele telefoon door W. zou zijn weggenomen, onvoldoende feiten en omstandigheden waren om W. te kunnen fouilleren. De Nationale ombudsman acht het aannemelijk dat getuige X. heeft gezien dat W. de mobiele telefoon had weggenomen aangezien zij daarover ook in haar aangifte heeft verklaard. Voorts acht de Nationale ombudsman aannemelijk dat deze informatie aan politieambtenaar N. is meegedeeld. De Nationale ombudsman is echter van oordeel dat deze informatie onvoldoende feiten en omstandigheden opleverde om W. als verdachte aan te merken en in dat kader vervolgens te fouilleren. Politieambtenaar N. en zijn collega kwamen immers in een hectische situatie terecht waarin de onderlinge verhoudingen tussen de betrokken personen niet direct duidelijk waren. Hoewel de verdenking nog had kunnen worden 'opgeplust' door verzoeker bijvoorbeeld in de gelegenheid te stellen om naar zijn mobiele telefoon te bellen, kan de Nationale ombudsman zich voorstellen dat politieambtenaar N. noch verzoeker daar op dat moment als gevolg van de hectiek aan hebben gedacht. Voorts kan de Nationale ombudsman zich voorstellen dat N. het belang van het scheppen van een veilige situatie op dat moment zwaarder vond wegen en zijn aandacht daar op dat moment primair op had gefocust.

Door onder de gegeven omstandigheden prioriteit te geven aan het scheppen van een veilige situatie en geen aanvullende opsporingshandelingen te verrichten naar het mogelijk wegnemen van verzoekers mobiele telefoon, heeft de politie niet gehandeld in strijd met het vereiste van goede voorbereiding.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de politie eenheid Noord-Nederland, dat wordt toegerekend aan de politiechef van de regionale eenheid Noord-Nederland, is niet gegrond.

De Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen